

bpost

PB-PP | B-35036
BELGIE(N) - BELGIQUE

Afgiftekantoor 9450 Haaltert

Daens vandaag

Priester Daensfonds vzw

P.14

Daens in Denderland

Opinieblad voor een warme samenleving

Tijdschrift van het Priester Daensfonds ■ 46ste jaargang nr. 2 - 2022 ■ Driemaandelijks tijdschrift
Toelatingsnummer 3775 ■ Erkenningsnummer P4A8022 ■ Afgiftekantoor: 9450 Haaltert
Verantwoordelijke uitgever: Vicky De Wolf, Middelkouter 68, 9450 Haaltert

Colofon

Socioculturele vereniging

PRIESTER DAENSFONDS vzw

Maatschappelijke zetel:

Stadhuis, Grote Markt 3, Aalst (géén correspondentie-adres)

Correspondentie-adres:

Middelkouter 68, 9450 Haaltert

E-post:

info@daens.org

Website:

www.daens.org

Raad van Bestuur en Algemene Vergadering:

Stephan Beeckman, Martine Bode, Wouter De Bruyne (ondervoorzitter), Lieve De Geyter (secretaris/verslaggever), Joris De Kegel (penningmeester/ledenbeheer), Carolien De Neef, Johan De Nijs, Willy De Turck (erevoorzitter), Vicky De Wolf (voorzitter), Erik D'Hondt, Luc Geeroms, Jef Keymeulen, Rob Librecht, Wilfried Lissens, Eric Meersseman, Hendrik Strypens, Roel Temmerman, Hugo Van de Voorde (communicatie), Karel Van den Bossche, Luc Van der Helst, Johan Velghe (medevoorzitter).

Lidmaatschap & jaarlijkse bijdrage

rekeningnummer:

IBAN **BE40 7370 2745 3063** - BIC **KREDBEBB**

jaarlijkse bijdrage:

15 euro (7,50 euro scholieren en studenten);

25 euro ereleden en openbare besturen;

50 euro beschermende leden.

Verantwoordelijke uitgever:

Vicky De Wolf,

Middelkouter 68, 9450 Haaltert

053/83 31 95, e-post: vicky.dewolf@hotmail.com

Redactie:

Luc Van Der Helst, Wouter De Bruyne, Vicky De Wolf, Paulette Looze, Karel Van Den Bossche, Joris De Kegel, Luc Geeroms, Ludo Abicht, Michaël Van Haute en Stephan Beeckman schreven de bijdragen in dit nummer.

Illustraties & foto's:

Archief Priester Daensfonds en Erfgoedcel Denderland brachten de illustraties & foto's aan.

Opmaak:

Gerlinja deed de lay-out.

Privacyregelgeving:

Comform aan de privacyregelgeving worden de persoonsgegevens verbonden aan het lidmaatschap uitsluitend aangewend voor de toezending van de periodiek 'Daens Vandaag', uitnodigingen voor activiteiten en nieuwe publicaties van het Priester Daensfonds vzw. Deelname aan activiteiten houden de toestemming tot publicatie in van actie- en groepsfoto's van deze activiteiten. U kunt te kennen geven niet op gepubliceerde foto's voor te komen.

Beter dan twitter- en facebookberichtjes: lid/abonnee worden

U hebt het tweede nummer van Daens Vandaag, jaargang 46, in handen, of u leest het op uw laptopscherm. De vernieuwing van het lidmaatschap/abonnement uit het oog verloren? Geen erg, pc-banking brengt snel de oplossing nabij. Schrijf meteen 15,00 euro (scholieren en studenten betalen 7,50 euro) over op rekeningnummer BE40 7370 2745 3063 van het Priester Daensfonds vzw, Aalst. Nog geen abonnee? Schrijf het passende bedrag over op rekeningnummer BE40 7370 2745 3063 van het Priester Daensfonds vzw, Aalst.

Uiteraard is een hoger bedrag overschrijven een te overwegen optie. Waarvoor dank.

Daens vandaag

Beste lezer,

Zondag 25 april, Ergoeddag, werd een eerste erfgoedbord rond het Daensisme in de Denderstreek, in Denderhoutem onthuld. Ook in Haaltert, Kerksken en Heldergerm komt er een gelijkaardig bord. De belangstelling was groot. Een mooie organisatie van de gemeente Haaltert. Een aangename samenwerking tussen de gemeente Haaltert, Erfgoedcel Denderland en het Priester Daensfonds.

Hoe is dit project tot stand gekomen?

Priester Daens had een grote bewonderaar in Nederland. Namelijk de heer Kees Noordermeer. Elk jaar was deze stipt aanwezig op de jaarlijkse Daensdag in juni en op 1 november aan het grafmonument op het kerkhof van Aalst. Toen, op een dag, enkele jaren geleden, kwam iemand in zijn opdracht naar Aalst. Zij vertelde dat het niet zo goed ging met Kees en dat hij zijn testament had opgemaakt waarin hij vermeldde dat hij zijn nalatenschap (Kees was namelijk vrijgezel), wou schenken aan het Priester Daensfonds. Wel met de wens om het gedachtegoed van Daens in de Denderstreek blijvend in herinnering te brengen.

Hoe konden wij voldoen aan deze wens?!

En toen, als een donderslag bij heldere hemel, of was het 'de helpende hand van Daens uit de hemel' of eerder een gelukkige samenloop van omstandigheden, lagen er **2 oplossingen** zo maar voor het grijpen.

① Een eerste kwam van **Erfgoedcel Denderland**.

Dit is een vzw die het cultureel erfgoed, naar een breder publiek brengt om zo het draagvlak en de kennis over ons erfgoed in de regio Denderland te vergroten. De erfgoedcel wilde een project op poten zetten dat de geschiedenis van het Daensisme in de Denderstreek belicht. Het idee was, om op geschiedkundig belangrijke plaatsen voor het Daensisme, erfgoedborden te plaatsen. In navolging van de borden die reeds in Aalst op verschillende plaatsen terug te vinden zijn. Met daaraan verbonden een podcast, educatieve ondersteuning voor scholen en zelfs een sportieve fietsroute door het Denderland en de belangrijkste plaatsen van het Daensisme in onze streek.

Joris De Kegel, onze secretaris, nam contact op met Michaël Van Houtte van erfgoedcel Denderland, en de bal ging aan het rollen. Het Priester Daensfonds en Erfgoedcel Denderland gingen samenwerken rond dit project. Vele gesprekken, vergaderingen, zoeken naar de juiste teksten en foto's later, is het eerste bord onthuld. We zijn dan ook het gemeentebestuur van Haaltert en Erfgoedcel Denderland uitermate dankbaar voor deze opportuniteit. ►►►

Ik wil ook van de gelegenheid gebruik maken om Joris De Kegel te bedanken. Hij is de drijvende kracht geweest achter dit mooie project. Zonder zijn kennis van de Daensistische geschiedenis, zijn vele uren werk en overleg met Michaël en zijn goede contacten bij de gemeente was ons dit nooit gelukt!

Maar dit project kent nog een vervolg want ook in Ninove en Denderleeuw zullen in de loop van de volgende maanden erfgoedborden worden geplaatst..

② De **tweede** opportuniteit kwam uit het **Priester Daenscollege**.

Een samenwerking van 9 scholen uit de Denderstreek wil kinderen en jongeren leren leven vanuit de waarden waarvoor priester Daens stond en waarvoor hij leefde: *sociale beweging, gelijkwaardigheid en vernieuwing*.

Wat kon het Priester Daensfonds meer aanspreken?

Deze visie wachtte op onze ondersteuning!

Samen met Paulette Looze, voorzitter van de gemeenteraad in Haaltert, die lid is van de Raad van Bestuur van het Priester Daenscollege, zochten we naar een manier om, op een gepaste wijze de scholen te ondersteunen en de leerlingen bewust te maken wie Priester Adolf Daens was en voor wat hij ijverde gedurende zijn leven.

Elk jaar zal er per school van het Priester Daenscollege een Daensprijs uitgereikt worden aan de schoolverlaters die een thema, dat past binnen het gedachtegoed van Priester Daens, in de praktijk hebben omgezet. Hetzij door een werkstuk, een leerhouding of een voorbeeldfunctie.

"Zorgen voor de ander" is het thema dat door het schoolbestuur werd gekozen voor het schooljaar 2021-2022. De prijs zal voor het eerst worden uitgereikt eind juni 2022.

Wij zijn heel blij dat we deze projecten mee kunnen realiseren en ondersteunen.

Dat we, in deze onzekere tijden van oorlog dichtbij en ver weg, van hongersnood, racisme en haat, verdrukking en machtsmisbruik, Daens blijvend een plaats kunnen geven.

Wij stellen onze hoop in de jeugd. Dat Daens, in de toekomst, verder mag blijven leven en dat zij zijn gedachtegoed van Vrede en respect voor elk individu meenemen en projecteren in hun dagelijkse leven.

Vicky De Wolf - voorzitter

zondag **26 juni**
van 16u tot 18u
in de Sint-Annakerk,
Boudewijnlaan te Aalst

de poëtisch muzikaal Daensmoment

Het priester Daensfonds organiseert onder het motto
“De dichter is een filosoof in bloei”

zijn jaarlijks moment, maar onder een andere gedaante.

Toch houden we het zoals altijd kleinschalig en verstild.
De vier locaties worden er één.

**Alles vindt immers plaats op zondag 26 juni 2022 van 16 u. tot 18 u.
in de Sint-Annakerk op de Boudewijnlaan in Aalst.**

De sfeer is er warm en er is ruimte genoeg.

De receptie achteraf heeft plaats in een zijvleugel van de kerk.

Zang, muziek, poëzie en proza

Muziek & zang

Luit, orgel, gitaar en stem zorgen voor werk van Pierre Attaignant, Hans Neusiedler, John Dowland, voor liturgische gezangen en kleinkunst en die worden gebracht door Nathalie Fransen, Pieter Stevens, Louise Souvague, begeleid door Wibo Uvin, en Jan De Wilde en zijn compagnon de route Eddy Peremans.

Poëzie & proza

Voor de voordracht van de poëzie van o.m. Stefan Hertmans, Cees Buddingh, Toon Tellegen, Frank Koenegracht, Rutger Kopland, Hugo Claus, A.M.G Schmidt en Hagar Peeters zorgen Elia Vermeulen, Lieven De Bondt, Lieve De Geyter en Willy van Boxstael.

André De Cock rijgt op orgel de vier onderdelen aan elkaar met muziek van Haendel.

Programmatie en coördinatie

Wouter De Bruyne zorgt voor de programmatie en de coördinatie

Kaarten zijn tegen 10 euro te reserveren (via tel. 053 83 60 15 of email dekegel.joris@telenet.be).

Betalen op rekeningnummer **BE40 7370 2745 3063** van het Priester Daensfonds vzw Aalst.

Vermeld bij je overschrijving a.u.b. **“Poëtisch - muzikaal Daensmoment”** en het aantal deelnemers.

De kaarten zullen klaar liggen bij de ingang van de kerk. Ook in de kerk zelf zijn nog kaarten te verkrijgen.

Vanzelfsprekend is iedereen van harte welkom, maar we zijn afhankelijk van de evolutie van het virus en de daarmee gepaard gaande maatregelen. Maar we blijven hoopvol.

BEDENKINGEN VAN EEN ALERTE DAENSIST

Vijf eeuwen v.C. schreef de Atheense historicus Thucydides een waarschuwing tegen het gebruik van het recht van de sterkste. Daarmee spaarde hij ook zijn vaderstad niet die bepaalde eilanden in de buurt de keuze liet tussen samenwerking in de oorlog tegen Sparta of slavernij. Hij beschouwde zijn werk als “een bezit voor altijd”. De boodschap is er nog altijd, de doofheid ervoor evenzeer. Want intussen zijn eeuwen verlopen waarin godsdienst-oorlogen, ideologische conflicten, azen op territorium, drang naar het Oosten en noem maar op onze annalen hebben gevuld.

In zijn controversieel boek “De meeste mensen deugen” pleit Rutger Bregman voor de visie van de Franse filosoof J.J. Rousseau dat de mens van nature uit goedaardig en vredelevend is. Men kan hem daarin volgen, maar hij vergeet erbij te zeggen dat precies zij die niet deugen het voor het zeggen hebben en op welke wijze? We houden ons aan het heden in ruimere zin: Stalin was wreedaardig en liet tegenstanders gewoon verdwijnen, Hitler liquideerde tijdens de nacht van de lange messen de S.A. troepen van Alfred Röhm die hem aan de macht hadden gebracht, Mussolini was een gekke narcist, Trump een rijkeluiszootje dat amper weet waar Duitsland ligt en toch altijd zijn zin moet krijgen en Poetin een ordinaire, maar gewiekste oorlogsmisdadiger.

Oekraïne is voor Poetin meer dan een puzzelstuk in zijn droom van het heilige Russische Rijk, maar ook een belangrijke economische factor met een ondergrond

van ertsen als palladium en titanium en als graanschuur van Europa. En hij heeft zich van de steun van het hoofd van de Russisch-orthodoxe kerk, patriarch Kirill verzekerd, die verklaart zich niet te zullen inzetten voor vrede, een duivelspact waarbij kerk en staat mekaar in evenwicht houden.

Maar of hij nog het volk achter zich heeft zou wel eens een mythe kunnen zijn. Ik maak een vergelijking. Ik was ooit met de Bouworde in Berlijn. Op een namiddag zou Nikita Chroestjow de massa toespreken en er waren zeker 100.000 mensen aanwezig. Een trucje uit de oude doos: je geeft de werknemers vrijaf en daar staan ze dan, juichend op bevel van huurlingen. En dat Poetin met dezelfde kunstgreep uitpakt is te doorzichtig en bewijst niets. Want zeggen dat je geen burgerlijke doelwitten zult aanvallen terwijl de feiten (het bombarderen van theater, kinderziekenhuis, flatgebouwen en het neerschieten van op tanks van weerloze burgers) dat tegenspreken kan als een boemerang in je gezicht terugslaan.

Uit betrouwbare en geheime Russische bronnen blijkt trouwens dat Poetin zich heeft misrekend en wraakzuchtig op zoek is naar de oorzaak daarvan. En die kunnen in de hoogste militaire kringen of zelfs in zijn onmiddellijke omgeving gezocht worden. En wil hij zondebokken zoeken, die zijn vlug te vinden in een klimaat van angst.

Dat hij omgeven is door lakeien die deemoedig zijn gedrag (lees wangedrag) goedkeuren en dat de plutocraten, in het bezit van luxueuze jachten, paleizen van miljoenen of als speeltje een voetbalclub als het beroemde Chelsea kopen, de dienst uitmaken, staat totaal los of in contrast met het oorspronkelijke ideaal van het communisme: iedereen gelijk, iedereen recht op onderwijs, iedereen recht op een menswaardig bestaan, iedereen recht op gezondheidszorg, maar ook iedereen vrijheid van mening, ook de dichter en de componist.

Maar kijken we even in onze buurt. Macht en gezag behoren tot een andere orde. Want macht erotiseert en stelt de deuren wijd open voor misbruikers. Ze breken of promoten mensen naar believen. Danst een balletdanseres of een actrice niet naar hun pijpen, dan kunnen ze hun dromen opbergen. Tot iemand de moed heeft dat aan de kaak te stellen. En dan gaat de sneeuwbal aan het rollen.

En wat te denken van de praktijken van Marc Overmars (toch weer het corrupte voetbalwereldje) die door zijn club Ajax om zijn wangedrag aan de deur wordt gezet, door Nederland onder hoongelach wordt weggestuurd, maar zonder excuus door Antwerp als een triomfator wordt binnen gehaald. Het bestuur van onze oudste voetbalclub weet immers niet wat ethiek, maar wel wat opportunisme is en wordt nu afgestraft omdat bepaalde sponsors nog een grens kennen en het pand verlaten. En wat uiteindelijk toch nog verwondert? Onze journalisten maken zich zorgen, niet om de feiten, maar om het gebrek aan een periode van inkeer en bezinning.

En in de rand: we hebben God niet meer nodig, maar intussen lopen er in de sport- en showwereld tientallen keizers, koningen, prinsen en halfgoden rond. Het rijtje is lang, maar dit keer viel me vooral de naam van de doelman van de nationale ploeg en van Real Madrid Thibaut Courtois op die in de media San Thibo werd genoemd. Een heilige dus en onze kalender zit al zo vol.

En intussen is onze democratie geëvolueerd naar een particratie waarbij in belangrijke dossiers als pensioenen, onderwijs, grondvervuiling en overleven binnenskamers naar boven komen en mensen van goede wil afhaken. Want je gelooft toch niet dat mevrouw Almaci de arena verlaat om meer en beter voor haar gezin te zorgen? En geldt dat alleen voor Groen? Vergeet het. Overal worden dolken geslepen. Kijk maar eens naar de manier waarop minister Beke binnen zijn eigen par-

Wouter De Bruyne

tij als schietschuif dient. Intussen voelen mensen die op de grens van de armoede leven, hoeveel een brood, een krant en een liter benzine kost en hoe weinig er in een winkelmandje tegenover vroeger terecht komt

Is het dan allemaal kommer en kwel? Helemaal niet: op het terrein zijn duizenden vrijwilligers aan het werk. Zij doen dat in de luwte en vragen niet om schijnaandacht. Europa vindt zijn onderlinge band terug, opent de deuren voor Oekraïense vluchtelingen en probeert zijn rol als bemiddelaar zo loyaal en vreedzaam mogelijk te spelen. Toch blijft het knagen, want president Zelensky weet op elk van zijn persconferenties de juiste toon te treffen en ons met onze neus voor het dilemma te plaatsen: kiezen jullie voor onze vrijheid of voor jullie diamant?

Maar ook bij ons zijn er nog enkele zwarte vlekken waar we niet fier moeten op zijn: na negen maanden zitten de mensen na de overstroming in de streek van Luik nog altijd in de penarie. Het gesol van jaren rond Doel is een schande. In het Arco-dossier is er alleen maar verwarring en

BEDENKINGEN VAN EEN ALERTE DAENIST ^{VERVOLG}

wachten op Godot (de argeloze Vlaming is het vergeten de kleine lettertjes te lezen) en men doet alsof de vervuiling van de grond een nieuw gegeven is. We hebben het niet geweten. Waar hoorde ik dat nog ?

Tenslotte : hebben de Veiligheidsraad en de Verenigde Naties nog wel een zin van bestaan ? Zijn ze werkelijk aan handen en voeten gebonden door het vetorecht en het diplomataantje om toch maar niemand, zelfs oorlogsmisdadigers, voor het hoofd te stoten ? Wat belet hen het bij elke plenaire vergadering op te stappen zodat het credo van de leugen van de Russische afgevaardigde alleen maar tegen de muren weerkaatst ?

■ Wouter De Bruyne

Brieven aan Daens

*Geachte heer Daens, beste Adolf, Zeer Eerwaarde Heer Daens, geachte heer
volksvertegenwoordiger, Donsjken Loekendoe,*

De aanspreektitel boven deze brief is reeds zeer moeilijk simpel te houden, en ook een brief aan u richten is niet gemakkelijk. Immers, aan wie dient de brief eigenlijk gericht te worden? Er is de 'historische' persoon Adolf Daens (Aalst 1839- Aalst 1907), die we -zoals de historische wetenschap ons leert- niet echt door en door kunnen en zullen kennen.

Er is de 'legendarische' priester Daens, die, mede door de geschriften van zijn broer Pieter, reeds snel de status van quasi-heiligheid bereikte, en een symbool werd in de toen hevige politieke strijd.

Er is uiteraard ook de in de toenmalige conservatief-katholieke pers als 'ontaarde' priester omschreven Daens, hét gevaar voor de politieke eenheid der katholieken en notoir scheurmaker en twistzoeker. En de laatste aanspreektitel hierboven verwijst dan ook naar talloze spotliederen die toen de ronde deden

Er is de volgens de studie door VNV' er Elias (Priester Daens en de Christene Volkspartij, Aalst 1940) voorvechter van de Vlaamse Beweging

Er is de in de publicaties van Karel Van Isacker beschreven voorman van de (dissidente) christendemocratisch in ons land. Er is de door Luc Delafortrie als familieman en beginselvaste politicus omschreven Daens.

Er is de door Louis Paul Boon als halve socialist omschreven Daens.

Er is de twijfelende Daens uit de studie van Frans-Jos Verdoodt, die moeilijke verhouding schetste tussen priester-politicus Daens en zijn kerkelijke hiërarchie, en daarbij een eerder demythologiserend beeld toonde.

...

...

Er is de zeer ver reikende invloed van Daens en zijn politieke beweging zoals door Frans Van Campenhout in zijn uitgebreide Lexicon omschreven.

Er is de Daens die vooral zijn broer Pieter volgde en steunde in diens politieke ontwikkeling zoals Hendrik Strijpens betoogt. Er is de Daens van Stijn Coninx' film, die ergens tussen de Daens van Boon en de imposante verschijning van Jan Decleir in ligt.

En er is zelfs de zingende Daens uit de musical! En heden ten dage wordt u vooral opgevoerd als het symbool van politieke en ideologische standvastigheid en rechtlijnigheid, verzet tegen armoede en sociale uitbuiting, onbaatzuchtigheid, en verder alle positieve eigenschappen die een politicus zou moeten hebben.

Te veel voor één persoon, en eigenlijk steeds verder weg van wat allicht de echte Daens zal geweest zijn.

Teveel Daens voor één persoon; teveel Daens voor één brief!

En het is allicht zeer te betwijfelen of u zich zou herkennen in de hierboven (te kort) omschreven, sterk verschillende personen. Allicht nog het dichtst bij de persoon Daens komen we in uw eigen geschriften: de artikels die u schreef in uw broers en andere 'daensistische' kranten, uw toespraken in het parlement (die letterlijk werden genotuleerd, in tegenstelling tot de talloze toespraken op meetings), maar vooral in uw brieven, waarin u soms de echte Daens liet kennen. Een Daens met twijfels, Een Daens die soms wel eens schipperde en beslissingen uitstelde. Een Daens die zich trachtte te onttrekken aan de slopende politieke strijd door te zoeken naar een rustiger betrekking. Kortom, een echte mens, en geen standbeeld.

En aan die mens willen we dan toch een boodschap van dank uitspreken, niettegenstaande al onze hierboven geschetste bedenkingen. Er blijft hoe dan ook de tomeloze inzet voor een betere wereld, het vasthouden aan enkele onwrikbare grondbeginselen, de toch wel significante beweging in het politieke landschap van uw tijd. En zelfs als onze sociale welvaartstaat van vandaag (hoezeer die ook onder druk moge staan) ook maar voor enkele percenten uw verdienste zou zijn; het blijft een indrukwekkende prestatie! En als symbool van vandaag voor de strijd voor een rechtvaardiger maatschappij blijft u overeind, mede doordat u de politieke stromingen van vandaag moeiteloos overstijgt, en iedereen zich wel een erfgenaam van u wil noemen.

Luc Geeroms, conservator 't Gasthuys - Stedelijk Museum

- °Aalst 04/08/1961
- Studeerde kunstgeschiedenis en oudheidkunde RUGent 1985
- Secretaris vzw Daensjaar 1989
- Archivaris Daensmuseum en Archief van de Vlaamse Sociale Strijd, Aalst
- Secretaris Documentatiecentrum en Archief voor Daensisme en hedendaagse geschiedenis van de Denderstreek, Aalst
- Secretaris Priester Daensfonds 1989-2005
- Conservator 't Gasthuys – Stedelijk Museum Aalst
- Ondervoorzitter Louis Paul Boongenoetschap
- Beheerder Dirk Martenscomité, Geschiedkundige Vereniging Het Land van Aalst

RADIX -RADICES -RADICAAL OVER DE WORTELS VAN ONS ENGAGEMENT

Men kan filosoof Ludo Abicht het best omschrijven als een gedreven idealist en bruggenbouwer. Hij doceerde in Canada en in de V.S. en was hoogleraar aan de faculteit politieke wetenschappen aan de Antwerpse UIA. Hij publiceerde o.m. over filosofie, ethiek, joodse cultuur en het Israëliisch-Palestijnse conflict. Hij schrijft voor ons een aantal opiniestukken, gespreid over vier nummers en behandelt het Christendom het tweede de Vlaamse Beweging.

1. HET CHRISTENDOM (zie DaensVandaag nr.1 - 2022)

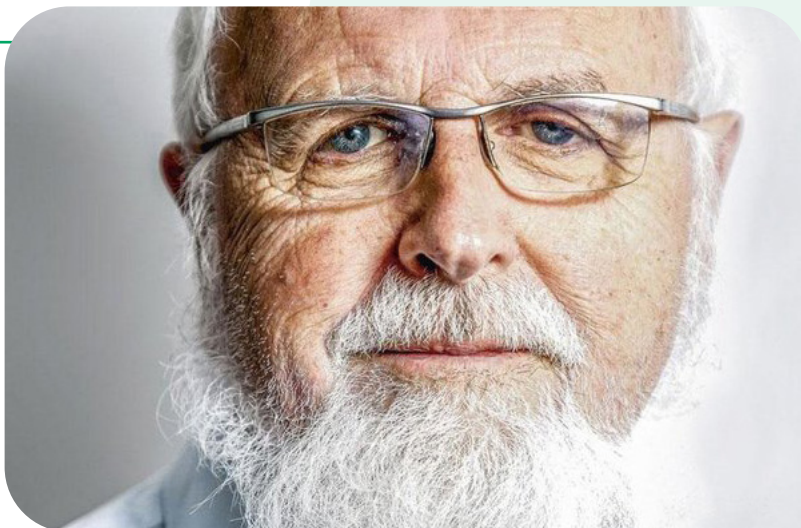
2. DE VLAAMSE BEWEGING

In 1945 was ik negen jaar oud, een paar jaar te jong om voor de pijnlijke keuze te hebben gestaan tussen het vertrek naar het Oostfront of een engagement in het verzet. Die keuze was voor vele iets oudere tijdgenoten waarschijnlijker dan het vandaag klinkt: een aantal jeugdvrienden van mijn ouders hadden gecollaboreerd en moesten er nu de prijs voor betalen, terwijl onze aangetrouwde familieleden in Parijs als Joden vervolgd en gedeporteerd waren. We hadden samen met onze burens de Bevrijding gevierd, wat ons niet belette tegelijkertijd discreet een paar van die "foute" vrienden te helpen. Mijn anglofiele vader, die zich vanaf mei 1940 principieel uit alle Vlaamse verenigingen had teruggetrokken, vond dat het na de

dynamitering van de IJzertoren zijn plicht was, opnieuw ieder jaar naar de IJzerbedevaart te gaan. Ik groeide dus op in een voor die tijd enigszins vreemde ruimte tussen Zwart en Wit: ik wist dat mijn ouders expliciet tegen de bezetting geweest waren en dat ze door de sporadische contacten met de familieleden in Frankrijk nog tijdens de oorlog op de hoogte geweest waren van de Holocaust, maar ik wist evengoed dat wij flaminganten waren, in een periode waarin dat niet bepaald door iedereen gewaardeerd werd.

Op het Xaveriuscollege in Borgerhout ervoeren wij, en dat gold zowel voor veel leerlingen als een voor een aantal leerkrachten, die hele naoorlogse periode als één grote rebellie tegen het Belgische "establishment", dat volgens ons de hele Vlaamse Ontvoogdingsbeweging - ik gebruik de terminologie van die tijd - van de kaart wou vegen. Zo vierden we al heel vroeg na de Bevrijding het Guldensporenfeest op het college achter gesloten luiken en deuren. We bezochten vergaderingen waarin de ene Vlaamse Voorman na de andere uit de gevangenis kwam en, alweer discreet, door ons als een held begroet

Ludo Abicht ▲

werd, zonder dat we ons vragen stelden over de redenen waarom deze mannen hadden vastgezeten. We werden lid van een volksdansgroep en plakten stickers met “Amnestie nu!” op bushokjes en lantarenpalen. En omdat we in die tijd uiteraard op exclusieve jongens- of meisjesscholen zaten, boden die meiboomplantingen, de lange bedevaartmarsen naar Scherpenheuvel en de jaarlijkse fietstocht naar Diksmuide ons de gedroomde gelegenheid om samen te komen. Zodat het niet zo zeker was dat we naar die bijeenkomsten gingen uit Vlaamse overtuiging of vanwege onze ontlukende puberteit, wie zal het zeggen?

Toen ik vijftien jaar was bezorgde een schoolkameraad mij een abonnement op het maandblad “Het Pennoen”. Een paar jaar later mocht ik mijn eerste columns in dat tijdschrift publiceren. Door de lectuur van het blad en, later, de redactievergaderingen met mensen als Jan Olsen, Mark Grammens, Staf Callewaert, Staf Verrept, Toon Roosens en andere sociaalfleminganten kwam ik in contact met een heel ander aspect van die Vlaamse Beweging. De volksdans- en liederavonden werden stilaan vervangen door zware discussies en studiedagen over de sociale wortels van de beweging (“herbronning” heette dat toen), politieke analyses en het debat rond “structuurhervormingen”. Dat bleek bijvoorbeeld uit de succesrijke mars in 1963 in Antwerpen voor politieke structuurhervormingen (onder meer het federalisme) en tegelijkertijd voor een maatschappij zonder kapitalisme. Eén van de meest toegejuichte groepen op die mars

was bijvoorbeeld een delegatie van Luikse mijnwerkers die zich daar met hun Waalse vlaggen volkomen thuis voelden. Wij praatten en schreven in het Pennoen over de erfenis van Daens en over het *Traité d’économie marxiste* van Ernest Mandel, in de periode toen het weekblad “Links” trouw bleef aan de BSP, terwijl “La gauche” overgenomen werd door de Trotskisten. En, in de geest van Jan Olsen en anderen, beschouwden we onszelf meer als “Heel-Nederlanders” dan als fleminganten.

Later hebben we uiteraard beseft dat we met onze standpunten “te Vlaams” waren voor traditioneel links en “te links” voor de traditionele Vlaams-nationalisten die intussen in de Volksunie een nieuw tehuis gevonden hadden. Toch denk ik nog steeds dat een Vlaamse beweging zonder een expliciete en functionele linkervleugel een fundamentele vergissing is, omdat ze dan bijna onvermijdelijk dreigt op te gaan in kleinburgerlijke of extreemrechtse

organisaties, zoals al zo vaak in de relatief korte geschiedenis van deze ontvoogdingsstrijd gebleken is.

In 2014 heb ik dat nog eens samengevat in het essay *Patriottisme kent geen grenzen*. Naar een nieuwe progressieve agenda voor Vlaanderen:

“Het zou een vreselijke vergissing zijn de legitieme strijd voor betere sociale condities en waarachtige democratie te willen loskoppelen van de evenzeer legitieme strijd voor culturele erkenning, omdat ze allebei deel uitmaken van het nog altijd voortdurende streven naar emancipatie.”

Net zoals mijn gehechtheid aan de evangelische boodschap van het christendom de breuk met de dogma's en rituelen, en op sommige punten ook met de sociale en politieke praktijk van de Kerk, overleefd heeft, blijf ik ervan overtuigd dat een nieuw Vlaanderen meer kan en dus moet worden dan een verkleinde kopie van het oude Belgische bestel.

In 1992 schreef de Britse journalist en historicus Basil Davidson in *The Black Man's Burden: Africa and the Curse of the Nation-State* over de tragedie van de moderne Afrikaanse staten, met name over het feit dat ze maar al te vaak de erfenis van het eeuwenlange Europese kolonialisme ingeleverd hadden voor lokale imitaties van het Europese imperialisme, waarvan ze de denkbaar slechtste elementen “gezaïriseerd” hadden, in plaats van nieuwe samenlevingen te bouwen op de eigen tradities die door dat imperialisme grotendeels waren ondergesneeuwd

of uitgeroeid. De Europese natiestaat behoorde in geen geval tot dat autochtone erfgoed. Ik wil hier de Belgische episode natuurlijk niet gratis vergelijken met het blanke imperialisme in Afrika, maar er wél op wijzen hoezeer de Vlamingen nog altijd binnen die oude kaders blijven denken, alsof wijzelf niet geloven dat we de verantwoordelijkheid voor onze autonomie kunnen dragen. Zolang we dat zelfvertrouwen niet bereikt hebben zullen alle nog volgende staats Hervormingen onvolledig en onbevredigend blijven. Anders gezegd: zolang we niet beseffen dat het historisch te laat is voor de opbouw van een traditionele maar negentiende-eeuwse Vlaamse natiestaat, zullen we blijven aanmodderen en, als één van de welvarendste regio's ter wereld, blijven klagen over het ons aangedane onrecht, tot niemand ons nog gelooft, wijzelf ook niet.

Mag ik het voor alle duidelijkheid iets grover uitdrukken? Een Vlaanderen dat niet geleerd heeft uit zijn eigen ervaring als geminoriseerde meerderheid en daarom niet zijn expertise en welvaart (inderdaad grotendeels de vrucht van het labeur van “de hard werkende Vlamingen”) gebruikt om als eerste solidair te zijn met de armen, vervolgd en onderdrukt in de wereld en in eigen land - ja, ik heb het over vluchtelingen en asielzoekers - , wordt nooit “het prinsenvolk der Oude Nederlanden”, maar dreigt een bevolking te worden van middenstanders in de goed betaalde dienst van het geglobaliseerde internationale Kapitaal.

PRIESTER DAENS KRIJGT NA FILM EN MUSICAL OOK EIGEN PODCAST

Priester Daens werd vereeuwigd in een boek, een film en zelfs een musical. Maar wie was priester Daens nu echt? Wie waren de daensisten, die met de oprichting van een nieuwe partij de machtige Katholieke Partij uitdaagden? En wat gebeurde er met de populaire daensistische beweging na het overlijden van priester Daens?

PROJECTEN > DAENS IN DENDERLAND

DAENS, de podcast

In Daens, de podcast, neemt Ella Michiels je in 5 afleveringen mee doorheen de geschiedenis van de daensistische beweging.

Ella Michiels ▲

Erfgoedcel Denderland lanceert DAENS, de podcast. Waarin niet alleen de geschiedenis van de daensistische beweging wordt onderzocht, maar ook de mythe die later rond Daens werd gesponnen. Ella Michiels neemt ons als gastvrouw mee doorheen het verhaal van priester Adolf Daens. Van het prille begin, waarbij de Roelanders uit de streek rond Ninove eigenlijk aan de basis lagen van de beweging. Hoe zijn broer Pieter Daens hem in contact bracht met deze Roelanders en ze samen een nieuwe partij oprichtten in 1893: de Christene Volkspartij. Dat ze naast sociale hervormingen om het lot van boeren en fabrieksarbeiders te verbeteren, ook ijverden voor algemeen enkelvoudig stemrecht, onderwijsplicht en de gelijkwaardigheid van Nederlands en Frans. Tot het einde van zijn leven, waarbij priester Daens gedwongen werd de beweging te verloochenen.

Je ontdekt het allemaal in **DAENS, de podcast**. Nu te beluisteren via Spotify, Google Podcasts, Apple podcasts of **erfgoedceldenderland.be** (scan de QR-code links van deze tekst om naar de webpagina te gaan).

Met de stemmen van Luc Geeroms, Luckas Vander Taelen, Johan Velghe, Marc Verwaeren, Joris De Kegel, Frans-Jos Verdoodt, Carolien De Neef en Lutgarde De Ridder. Regie en montage: Wederik De Backer.

DAENS IN DENDERLAND

ERFGOEDPROJECT 2021-2022

DE BACKER EN DE ROELANDERS TREDEN UIT DE SCHADUW

Zondagochtend 24 april 2022 kondigde zich aan als een stralende lentedag. Een staalblauwe hemel, een uitbundig stralende zon en een flink aantal feestelijk uitgedoste toeschouwers verzamelden die voormiddag op het Trek Mariaplein aan de kerk van Denderhoutem (deelgemeente van Haaltert) voor de onthulling van een eerste infobord dat deel uitmaakt van het grotere project “Daens in Denderland”.

Tegenslag

Met een klap waren de bezorgdheden en de tegenslagen die aan deze dag vooraf gingen opzij gezet. En die tegenslagen waren er tot op het laatste moment. Na de coronacrisis die twee jaar lang stokken in de wielen stak van alle publieke evenementen escaleerde eind februari het conflict in Oekraïne. Deze onzinnige oorlog die op een totaal onbegrip van ieder weldenkend mens stuit, berokkent

onnoemelijk veel materieel, fysiek en psychisch leed. Ook onze vrije westerse wereld deelt in de klappen, vooral op economisch vlak.

Iedereen heeft kunnen vaststellen dat onder meer de prijzen in de bouwsector de pan uit swingen en dat sommige producten schaars geworden zijn. Groot was dan ook de verbijstering bij de initiatiefnemers toen ze vier dagen voor de aftrap van het Daens-evenement te horen kregen dat er problemen waren bij een toelevancier en dat de erfgoedborden onmogelijk tijdig klaar

zouden zijn. Hemel en aarde werden bewogen, er werd gesmeekt en gedreigd, er werd een beroep gedaan op begrip en creativiteit...en met succes!

Onthulling

Vrijdagnamiddag, minder dan 48 uur voor de plechtige onthulling, bleek dan toch één dubbel bord, dat over Aloïs De Backer, klaar te zijn. Rond 18u was het netjes geplaatst op de daarvoor door de gemeente gereserveerde plaats, en dit onder goedkeurend toeziende ogen vanop een aanpalend terras. Hoera, driewerf hoera!

Zondagvoormiddag 10u30. Het erfgoedbord in cortenstaal werd aan het oog onttrokken door een ingenieus systeem van aan elkaar geschakelde Daensvlaggen. Cultuurschepen van Haaltert, Bart Ottoy, gaf een korte toespraak voor de aanwezigen en burgemeester Veerle Baeyens kreeg samen met onze voorzitter Vicky De Wolf de eer om het bord te onthullen. Iedereen zag dat het goed was en de lokale pers fotografeerde en noteerde vlijtig.

Academische zitting

Van het dorpsplein ging het gemoedelijk palaverend naar De Spot, de mooie cultuurzaal van de gemeente Haaltert, voor een academische zitting. Bij het vollopen van de zaal werden beelden getoond die de evolutie van het daensisme sedert eind negentiende eeuw tot op vandaag evoceerden, ondersteund door de muziek van Dirk Brosé uit de film Daens.

Het welkomstwoord werd uitgesproken door een dankbare burgemeester die niet naliet twee lokale Daenskenners, Joris

De Kegel en Luc Pots, in de schijnwerpers te zetten.

Vervolgens nam professor Frans-Jos Verdoodt het woord voor de gelegenheidstoespraak. Op zijn ietwat eigenzinnige, verhalende manier nam hij ons mee naar het scharniermoment van de negentiende naar de twintigste eeuw. Hij hekelde de manier waarop de aandacht telkens weer uitgaat naar het daensisme in Aalst, maar voorbij gaat aan de hele daensistische beweging in de ruime regio. Zijn jarenlang opzoekingswerk heeft immers aangetoond dat het vooral de Roelanders, een groep jonge intellectuelen en middenstanders uit Okegem, Outer, Aspelare, Denderhoutem en Heldergerm geweest zijn die de beweging groot hebben gemaakt. Hun inspanningen voor christelijke solidariteit, voor een rechtvaardige behandeling van de arbeiders, voor eerlijke prijzen voor de boeren hebben ervoor gezorgd dat de erbarmelijke

v.l.n.r. Vicky De Wolf, Schepen Karim Van Overmeire, Schepen Raf Ottoy, Burgemeester Veerle Baeyens, Michaël Van Houtte, Joris De Kegel en Frans-Jos Verdoodt

situatie van arbeiders en landbouwers in de Denderstreek parlementaire aandacht kreeg. Het was in het bijzonder Aloïs De Backer die het als volksvertegenwoordiger jarenlang - en stevast in het Nederlands - opnam voor deze achtergestelde bevolkingsgroep en hun benarde levensomstandigheden.

Blijvend onder de aandacht

Even een adempauze met een muzikaal intermezzo. Wilfried Dhondt (met trekzak) bracht samen met een aantal van zijn Vrolijke Musici twee strijdlieden van de daensisten, “De Groene Strik” en “Hulde aan de Groene Vlag”, ten gehore en kon hiermee op heel wat bijval rekenen.

Voorzitter Vicky De Wolf had het daarna over het legaat van Nederlander Kees Noordermeer aan het Priester Daensfonds waardoor de financiering van dit hele project mogelijk werd gemaakt. Zijn wens om het gedachtengoed van Daens levend te houden werd ingevuld enerzijds door de duurzame erfgoedborden in de Denderregio en anderzijds door de jaarlijkse

uitreiking van een Daensprijz aan schoolverlaters uit het Priester Daenscollege.

Tot slot plaatste Michaël Van Houtte van Erfgoedcel Denderland de erfgoedborden binnen het groter kader van het project Daensisme in Denderland. Hij vroeg vooral aandacht voor een professioneel gemaakte podcast in vijf afleveringen waarin het boeiende verhaal van het ontstaan en de evolutie van het daensisme op een bevattelijke manier wordt uiteengezet. Een echte aanrader voor iedereen die er meer wil over weten vanuit een geschiedkundig-wetenschappelijke invalshoek of voor hen die hun kennis willen opfrissen. Deze “Daens, de podcast” is te beluisteren via Spotify, Google podcasts, Apple podcasts of erfgoedceldenderland.be. Beslist een aanrader!

De overige erfgoedborden zullen in de loop van de komende maanden een plaatsje krijgen op plekken in het Denderland die een historische betekenis hebben voor de daensistische beweging. Eens ze allemaal geplaatst zijn zal een fietsroute ze met elkaar verbinden.

Als feestelijke afsluiter van deze academische zitting bood het Lokaal Bestuur Haaltert aan de talrijk opgekomen aanwezigen een receptie aan. Er werd nagepraat en genetwerkt, maar er werd vooral volop genoten van een hernieuwd samenzijn met gelijkgestemden en dat alles “voor de goeie zaak”. En of het deugd heeft gedaan!

TOESPRAAK BIJ ACADEMISCHE ZITTING INHULDIGING ERFGOEDBORDEN

*Geachte burgemeester, schepen en raadsleden
Goeiemiddag iedereen*

De erfgoedcel is misschien voor sommigen nog een nobele onbekende, dus ik stel ons graag even kort voor. Erfgoedcel Denderland maakt werk van het culturele erfgoed van de regio en sinds vorig jaar hoort Haaltert daar ook bij.

Enerzijds zetten we in op behoud en beheer van erfgoed: hoe kan je erfgoedcollecties inventariseren en op een correcte manier bewaren? Met verschillende teams van vrijwilligers wordt zo wekelijks gewerkt in de parochiekerken van de regio voor het inventariseren van religieus erfgoed of worden erfgoedobjecten behandeld, gefotografeerd, geïnventariseerd en verpakt in ons transit-depot.

Daarnaast willen we erfgoed en erfgoedverhalen in de kijker zetten voor een breed publiek. Een erfgoedthema waar je in de Denderstreek al snel op stoot is het verhaal van het daensisme.

Met het project Daens in Denderland wouden we het bredere verhaal van het daensisme vertellen.

De meeste mensen kennen priester Daens wel van de film of van de musical, maar het beeld blijft vaak hangen bij het persoonlijke verhaal van de koppige priester. De voorgeschiedenis van het daensisme en het verhaal van de Roelanders uit Ninove, Denderleeuw en Haaltert blijft vaak onderbelicht.

Dankzij de steun van het Priester Daensfonds kunnen we vandaag een eerste erfgoedbord inhuldigen, het eerste in een reeks van 12 locaties in Haaltert, Denderleeuw en Ninove. Deze borden vertellen de verhalen van Aloïs De Backer en smid Lambrecht, van Hector Plancquaert en van de oprichting van de partij in Okegem, van kleine en grote daensisten.

Ik maak ook graag van de gelegenheid gebruik om wat promotie te maken: Op zondag 26 juni en op zondag 3 juli worden geleide fietstochten georganiseerd, waarbij de verschillende locaties van de erfgoedborden worden bezocht. Iedereen hartelijk welkom.

De erfgoedborden schenken aandacht aan de lokale verhalen van het daensisme.

Om het grote verhaal te vertellen werd een podcast opgenomen: in 5 afleveringen neemt Ella Michiels ons mee doorheen de geschiedenis van het daensisme met gastsprekers als Jos Verdoodt en Joris De Kegel, beiden hier aanwezig, maar ook met Luc Geeroms, conservator van 't Gasthuys Stedelijk Museum in Aalst, Lucas Van Der Taelen, voorzitter van het Boongenootschap, Lutgarde De Ridder, stadsgids en Daenskenner en vele anderen. De podcast is vanaf vandaag beschikbaar op alle gangbare kanalen zoals Spotify, Apple Podcasts, Google Podcasts of via onze website, erfgoedceldenderland.be.

Aansluitend op de podcast wordt volgende week een Daenskrant gepubliceerd, waarin de geschiedenis van het daensisme in Denderland wordt samengevat in de stijl van de oude daensistische kranten zoals Klokke Roeland, De Werkman of het Land van Aelst.

Voor kinderen uit de lagere school wordt een educatief pakket ontwikkeld. Ook zij krijgen een aangepast Daenskrantje én de mogelijkheid om zelf actief aan de slag te gaan met een handdrukpers in de klas. Leerlingen kunnen op die manier zelf een daensistisch pamflet drukken. Leerkrachten krijgen, naast de historische informatie, zo ook de mogelijkheid om de daensistische thema's te actualiseren. Dit pakket wordt aan het begin van volgend schooljaar aangeboden aan alle lagere scholen uit de regio.

Tot slot wens ik iedereen te bedanken die meewerkte aan Daens in Denderland: het Priester Daensfonds voor de inhoudelijke én financiële steun, de gemeente Haaltert voor de enthousiaste ontvangst, de vele Daenskenners die ons op weg hielpen, de gastsprekers van de podcast en vele anderen. In het bijzonder wil ik Joris De Kegel bedanken voor zijn niet aflatende enthousiasme voor dit project.

Als ik één rode draad heb onthouden uit alle gesprekken die we voor dit project met zo vele mensen hebben gevoerd, is dat Priester Daens en het daensisme ook vandaag een blijvende inspiratiebron voor velen is. En ik twijfel er niet aan dat dat in de toekomst ook zo zal blijven.

Michaël Van Houtte

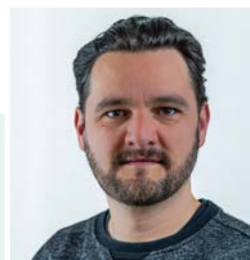
° 23/01/1983

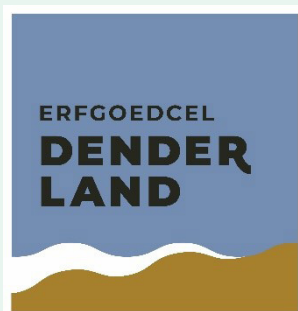
Studeerde geschiedenis en de lerarenopleiding
aan de UGent (2001 - 2006)

Projectmanager bij AGIV (2006-2007)

Leerkracht, coördinator en vakgroepvoorzitter in het middelbaar onderwijs in de vakken geschiedenis, esthetica, gedragswetenschappen en cultuurwetenschappen op Sint-Jan-Berchmanscollege Brussel, OLVP-Sint-Niklaas, Sint-Teresiacollege Kapelle-op-den-Bos (2007 – 2017)

Erfgoedconsulent Erfgoedcel Denderland (2017 – heden)

AGENDA

DAENS IN DENDERLAND

HELDERGEM: MAANDAG 6 JUNI

inhuldiging erfgoedbord 2de Pinksterdag om 12 u HOC De Fransman

•

DENDERLEEUEW: ZONDAG 26 JUNI

Fietstocht met gids langs de “Roelandersroute”

doorheen Denderleeuw, Ninove en Haaltert.

Start om 14u op de parking voor de kerk, dorp Denderleeuw.

Inschrijven verplicht via erfgoedceldenderland.be

•

NINOVE: ZONDAG 3 JULI

Fietstocht met gids langs de “Roelandersroute”

doorheen Denderleeuw, Ninove en Haaltert.

Start om 14u op de Graanmarkt Ninove, aan het beeld van de twijnster.

Inschrijven verplicht via erfgoedceldenderland.be

•

AALST: 17 JULI 2022

Daenswandeling van Visit Aalst

•

HAALTERT: ZONDAG 18 SEPTEMBER

inhuldiging erfgoedbord om 16u aan het Warandegebouw, Cultuurmarkt

•

KERKSKEN: VRIJDAG 23 SEPTEMBER

inhuldiging erfgoedbord om 18 uur aan de Kerk, Avondmarkt Kermis Kerksken

PENSIOEN EN INDEX DE VERHOUDING TUSSEN CENTEN EN PROCENTEN ?

Door de opeenvolgende indexsprongen neemt de overweging rond de vraag overhand toe. De veelheid aan pensioensystemen en de diversiteit aan bevoegde instanties en organisaties was in het verleden een dankbaar afleidingsmaneuver om niet te raken aan het bestaande systeem.

Het indexmechanisme: 2 procent opslag bij overschrijding van de spilindex had en heeft nochtans een fameus Mattheus-effect: iemand met een pensioen van 1000 € krijgt zo 20 € toeslag, iemand met een pensioen van 2500 € krijgt dan 50 € maar voor iedereen kost alles hetzelfde verhoogde bedrag.

Bovendien vergroot dit gegeven de kloof tussen de hoogste en de laagste pensioenen wat niemand echt goed vindt.

Met de huidige structuur van de pensioenadministratie en de mogelijkheden van de informatica kan het op een eenvoudige manier gewijzigd.

De pensioendienst kent het maandelijks bedrag wat alle pensioenen samen kost of kan dit op eenvoudige wijze berekenen.

De pensioendienst kent het aantal pensioenen wat zij maandelijks uitbetaald.

Met deze beide gegevens is het eenvoudig om het volgende proces te maken:

Van het totale bedrag neemt men 2 procent.

Dit bedrag deelt men door het aantal pensioenen en men kent het bedrag waarmee elk pensioen dient verhoogd bij de volgende uitbetaling.

Hier past ook een pleidooi om de pensioenen die voorheen maar een fractie ontvingen ook het volle bedrag toe te kennen, het betreft hier een kleine minderheid van gewoonlijk kleine bedragen voor mensen die het dikwijls niet breed hebben; het bespaart bovendien een hoop werk.

Naast deze wijziging is het ook van belang om bij elke indexsprong de diverse barema voor diverse sociale toelagen zoals leefloon, groeipad, verhoogde tegemoetkoming enz. te verhogen zodat niemand om een paar euro meer plots uit de boot valt.

Als Priester Daensfonds roepen we dan ook iedereen op om dit systeem grondig te overwegen en vooral de politici, het middenveld en allen die begaan zijn met een rechtvaardige samenleving om werk te maken van deze omslag zodat **“niemand slaaf noch bedelaar is maar vrij en welvarend wordt”**.

◀ Karel Van den Bossche

DAENS

DE MUSICAL

ZATERDAG 17 SEPTEMBER 2022

Derde keer goede keer, met meer dan 2 jaar vertraging wordt Daens Musical in het pop-uptheater van studie 100 in Puurs opgevoerd op **zaterdag 17 september 2022 om 16u30**.

De schikking met het busvervoer en opstapplaatsen blijft behouden. Het juiste uur van vertrek en verdere details volgen later.

De som van alle inschrijvingen zijn doorgestort aan Studio 100 en deze doen geen terugbetalingen.

Wie op de nieuwe datum van 17 september belet dient te geven en ook geen mogelijkheid ziet om zijn ticket aan derden door te geven laat dit tijdig weten. Zo kunnen we eventuele nieuwe geïnteresseerden contacteren om jullie financieel verlies te beperken.

Hopelijk worden we niet meer geconfronteerd met nieuwe onverwachte gebeurtenissen en kunnen we eindelijk ten volle genieten van de mooie opvoering in Studio 100.

Namens het Davidsfonds en Priester Daensfonds.

Contact persoon

Joris De Kegel

Tel.: 053 83 60 15

Email: dekegel.joris@telenet.be

LUC DE MOT, EEN MAN VAN ALLE GETIJDEN, MAAR ZONDER KAPSONES

*Ik ken Luc De Mot van de tijd dat we met ons mannenkoor
“Pro Musica” wekelijks in zijn door antiek en curiosa betoverd en als
discussieplek bekend bruin café “Ter Vlieringhe” repeteerden.*

*Het voelde aan als een tweede thuis en daar had de figuur van Luc veel
mee te maken omdat hij de gedroomde kastelein was met een groot hart en
wat ongewoon was, op een plek gevuld met klassieke muziek.*

*Een detail, maar typerend: onze dirigent Frans Wellekens deed er als
romanticus pur sang het licht doven en de kaarsen aansteken wanneer we
“Là-haut sur la montagne” inzetten.*

Luc is geen grootprater, maar het is een genot naar zijn verhaal te luisteren dat niet altijd over rozen liep, maar dat hij altijd bijna stoïcijns heeft beleefd.

Zijn vader was een kunstsmid, een streng en conservatief man met vijf kinderen die allemaal hun eigen, niet gemakkelijk en persoonlijk karakter hadden en met wie het soms botste. Zo kwam zijn zus via notaris Van Innis in Italië en later in de V.S.

terecht. Zo droomde zijn broer Piet aan een zending als priester. De toekomst van Luc was getekend door sociaal engagement. Hij studeerde in Asse een tijd Latijn -Grieks, maar kwam toch in de voetsporen van zijn vader terecht en werd kunstsmid. Hij vond onderdak op de Houtmarkt bij de familie Arijs en had een atelier op de Dendermondse steenweg.

Zo is hij nog altijd fier, en terecht, op de 200 sloten die hij in hun oorspronkelijke staat wist te restaureren voor het museum d'Hane-Steenuyse in de Gentse

Veldstraat en van een massa uniforme postkoetslantaarns. Bewijs van iets wat wij momenteel missen : kunde en vaardigheid.

Maar er is nog een ander facet. Herman Slagmulder merkte op de muziekacademie zijn zangtalent op. Talen vormden geen probleem en na een auditie maakte hij deel uit van het operakoor van Gent. Een gemakkelijke combinatie met zijn beroep als kunstschilder was dat niet, maar het geluk dat hij daarbij ondervond maakte alles goed. Want in de opera, waar alles toen in het Nederlands gebeurde, heerste een warme sfeer waar het Gentse dialect, het onderling geplaag en de grappen dagelijkse kost waren. Bijzondere herinneringen heeft Luc aan directeur Bart Lotigiers, de oom van Helmut Lotti, die hem een warm hart toedroeg. Ook zong hij ooit in het Europees koor onder leiding van Jean Jakus.

Luc had ook een speciale band met Guido Ossemerct, zijn vriend en soelaas in moeilijke tijden die ook een grote rol speelde in het Aalsterse verenigingsleven en de welzijnszorg.

Op mijn vraag wat zijn gelukkigste moment antwoordt hij : *“Toen ik van huis per fiets naar Antwerpen reed, de vrijheid tegemoet.”*

En wat hij het liefst zong ? *“Auch ich war ein Jüngling”* uit Lortzings *“Waffenschmied”* en *“Du holde Kunst”* van Franz Schubert.

En of we samen mooie momenten hebben beleefd ? Uiteraard de wekelijkse repetities met Pro Musica, gekleurd door discussie en ontspanning, de zo vele bijeenkomsten van dichters en kunstenaars met in het bijzonder de viering van de zeventigste verjaardag van Jan D’Haese, dichter, kunstcriticus en dwarsligger.

Conclusie : Ter Vlieringhe was voor ons een heiligdom, Luc De Mot een warmhartige waard en Monique zijn steun en toeverlaat.

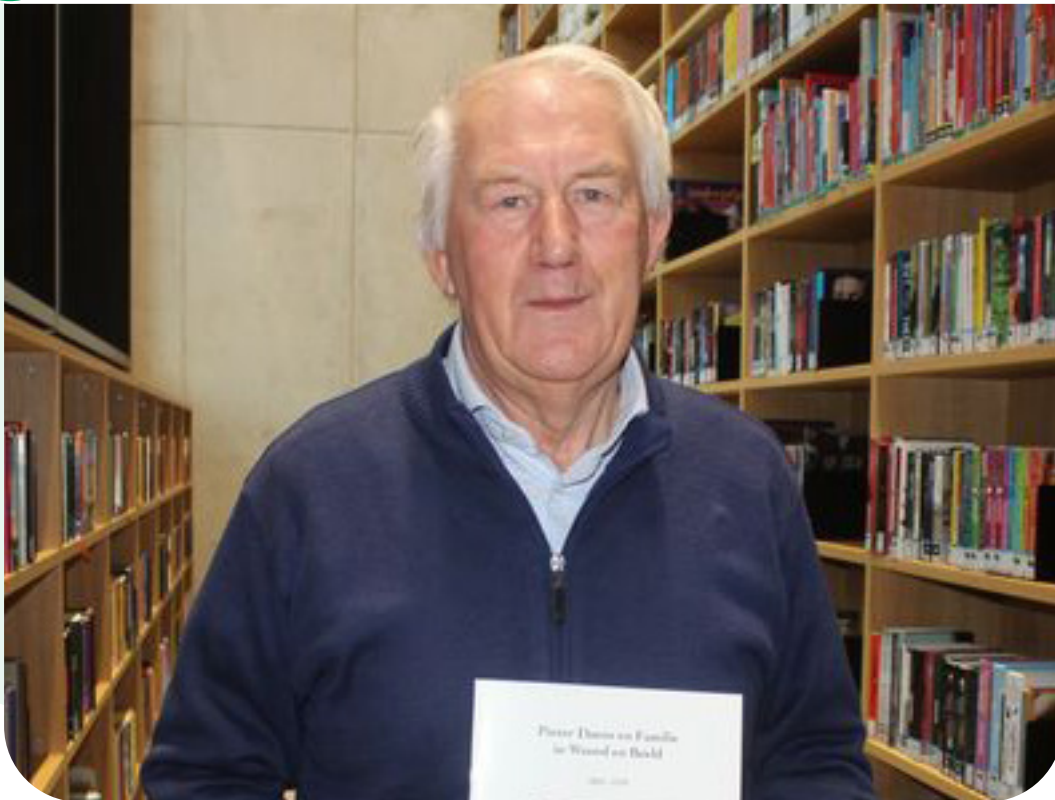
■ Wouter De Bruyne

De Vlaamse Landmaatschappij heeft becijferd een reductie van het aantal dieren in de varkenssector met 15 %, minus 10 % voor het pluimvee, een kwart minder melkkoeien en een vijfde minder zoogkoeien. Anders gesteld : zowat 23,1 miljoen kippen, 1,7 miljoen varkens en 142.500 koeien zouden in Vlaanderen kunnen verdwijnen om CO2-uitstoot van de landbouw drastisch te doen dalen. Dat zou in totaal de emissies met circa 1.000.000 ton CO2-equivalent doen dalen.

IN MEMORIAM

Hendrik Strijpens

Op 9 maart jongstleden overleed op 80 jarige leeftijd (geboren te Aalst op 6 april 1941) Hendrik Strijpens. Deze historicus en oud leraar aan de Hogere Handelsschool zal in Aalst bekend blijven als de auteur van ontelbare boeken en artikels. Zo schreef hij dank zij de archieven van het bedrijf zomaar eventjes zes boeken over de geschiedenis van de bekende mouterij De Wolf-Cosijns van 1747 tot 1959. Onder de titel **"Aalsterse fundamente"** publiceerde hij drie boeken over enerzijds de 18de eeuw en anderzijds de 19de eeuw met Pieter Daens en de **"Daensistische Beweging en de geschiedenis van de democratie in Vlaanderen en België"**. Aan Pieter Daens wijdde hij nog een ander werk onder de titel **"Pieter Daens en het Daensistische DNA"**.

Als lid van het Priester Daensfonds lag deze beweging hem zeer nauw aan het hart en ontelbaar zijn de geschiedkundige artikels die hij publiceerde in het tijdschrift "Daens Vandaag".

Belangrijk voor de geschiedenis van Aalst zijn ook nog de boeken over **“Het Keizersplein te Aalst”, “Onder de Toren van de St.Jozefskerk (1789-1914)”** over **“Artsen, het hospitaal, de gemeenschap en het medicaliseringsproces in België 1242-1940”** en over Jan Frans Vonck en Jean-André Van der Mersch (de democratische leiders van de eerste Belgische Republiek) naar aanleiding van hun 200 jarig overlijden. Ook aan het boek **“Aalsterse gesprekken”**, waarin interviews gepubliceerd worden met Aalstenaars, die in die tijd beroemd waren, werkte Hendrik mee.

Ook de democratie liet Hendrik Strijpens niet onbetuigd want hij publiceerde een boek over **“Op zoek naar de wortels van de democratie in België en Europa”** (1830-1888). Daarnaast publiceerde hij in 1981 een boek over **“Oost-Vlaanderen-Bouwheer van de staat België”** en over de “Reis van Brussel naar Straatsburg anno 1832 en het ontstaan van de Europese Beweging.

Een totaal ander onderwerp was zijn publicatie **“Een andere kijk op het basisdocument voor de Belgisch-socialistische geschiedschrijving en de Vlaamse Beweging”**.

Ook kunst kon op de belangstelling van Hendrik rekenen. Zo schreef hij een boek over **“Een Aalsterse landschapsschool”**, over Walter Schelfhout en de Reform Galerij en samen met Jean-Paul Van der Poorten over Frans Lemaître. In zijn boek genaamd Patchwork toonde hij bijzondere belangstelling voor zijn goeie vriend kunstenaar Herwig Van Holsbeeck.

Tot slot vermelden wij dat Strijpens in 2002 in de VVAK-Mededelingen een pleidooi hield voor een museum van de voedingsindustrie te Aalst.

■ Luc Van Der Helst

Blij om
jouw bank te
mogen zijn

Argenta Derieuw

Leopoldlaan 170/2 - Aalst

James Ensor - De Intrige

EEN WANDELING DOOR VLAANDEREN LANGS DOEK EN BEELD

VAN MINIATUUR TOT PANAMARENKO

Vraagje. Moet kunst per se mooi zijn? Of kies ik voor geraakt, ook al is dat ver van mooi, maar schokkend, bijtend en zelfs lelijk? Spreekt een blauw knipsel van Matisse me meer aan dan de angst in een beeld van Francis Bacon? Of is het andersom? We gaan op zoektocht.

Niets overtreft in fantasie, coloriet en uitbeeldingkracht van het dagelijkse leven van ambachtslui, hoflieden en heiligen dan het beroemde “Les Très Riches du Duc de Berry” het getijdenboek dat me overbluifte bij een bezoek aan het kasteel van Chantilly, het werk van de gebroeders van Limburg dat als voorbeeld gold voor de Vlaamse Primitieven. En wat sculptuur betreft heb ik

in Brugge verstild en verstomd lange tijd in bewondering staan kijken naar de “Pleurants”, de monniken die hun verdriet expressief wisten te verbeelden door een plooi in hun pij, een beweging of een gelaatsuitdrukking en die de tomben sierden van diverse hertogen in Dijon.

Een paar stappen verder en we zijn bij de Vlaamse Primitieven die geestelijk veelal nog aansluiten bij de devotie en de wijding van de Middeleeuwen, maar in de renaissance hun weg zoeken en vinden in het weergeven van de individuele trekken en emoties van de figuren, van het perspectief en van een realistische achtergrond met steden vol torens en wallen en een natuur die er uitziet als een tuin van Eden met een keur van exotische planten en bloemen, Karakteristieke voorbeelden zijn “Het Lam Gods” van de gebroeders Van Eyck met de vrome stemmen van de engelen en de expressieve koppen van

Ik boots niet na, zei Panamarenko, ik ben een uitvinder en vind dat poëzie

de opdrachtgevers, “De Sibylla Sambetha” van Memlinc in Brugge met het trompe l’oeil waarbij de handen zich buiten het kader bevinden, en “De Kruisafneming” van Rogier Van der Weyden, de meest emotionele onder zijn tijdgenoten.

De barok is overdadig en weelderig zoals de grootse werken van Rubens. Dat is mijn ding niet omdat ik word ondergesneeuwd. Toch word ik emotioneel aangesproken door de kleinschaligheid in zijn kinderkopjes en werd ik bijzonder getroffen door zijn “Aanbidding der wijzen” in de kapel van het King’s college in Cambridge. Maar misschien heeft dat te maken met het moment. Want op hetzelfde ogenblik zong het wereldberoemde Choir of King’s college een anthem van Haendel.

Maar naast Rubens staat in de barok Antoon Van Dyck op mijn lijstje. Hij is ons vooral bekend om zijn portretten van hof en adel in Engeland, portretten die opvallen door hun waardigheid en hun elegantie en waarbij meer nadruk wordt gelegd op hun maatschappelijke positie dan op hun identiteit.

En we hebben een man die een heel andere wereld schept, Adriaen Brouwer, geboren in Oudenaarde en genreschilder van levendige, volkse taferelen die zich afspelen bij boeren of in kroegen bij kaartspelers, rokers, brassers en vechtbazen, levensecht en natuurgetrouw.

Het is een verre stap naar de impressionisten. Impressionisme betekent lichteffect, nuance, kleurtoets en vluchtigheid, En valt dat woord, dan denken we spontaan aan Frankrijk en mensen als Monet, Renoir, Degas en het Parijse Musée d’Orsay. Maar Vlaanderen ?

Hiervoor moeten we naar de Leiestreek en het museum van Deinze waar het werk “De bietenoogst” van onze belangrijkste impressionist Emile Claus hangt.

In de kunst komt er vaak een reactie op wat voorafgaat. De expressionisten verzetten zich de luchthartigheid van hun voorgangers. Hier spreken emotie en de vaak voorkomende vervorming van de werkelijkheid, getekend door lijden, oorlog, rauwheid, honger en onrust.

De groep van Sint -Martens -Latem staat hier centraal. Ik zeg bewust groep en niet school omdat we te maken hebben met collega’s en vrienden maar die qua stijl zeer persoonlijk blijven. Servaes wees de weg met een kruisweg die door de kerk werd afgewezen omdat Christus te menselijk werd weergegeven. Gust De Smet valt op door vaak argeloze figuren, kubistisch van vorm, roodbruin van coloriet. Het werk van Frits van den Berghe is getekend door droombeelden, hallucinaties en tragiek. En de vorm van Permeke is vaak hoekig in de figuur van de mens en donker, zwart, groen in het weergegeven van de zee.

Maar is meer dan Latem, want we ontmoeten in de marge van het expressionisme kunstenaars die buiten elk vakje vallen, en niet van de minste.

Denken we aan James Ensor, geïnspireerd door de exotische voorwerpen in het winkeltje van zijn moeder, door de zee en door de maskerade, de hypocrisie en de verwaandheid van rechters, advocaten en burgers. Christus en hijzelf staan vaak afgebeeld als symbolen van onschuld. En terzijde : in zijn huis staat er een harmonium omdat hij als autodidact gek was op muziek.

Leon Spilliaert gold als een buitenbeentje. Zijn werk, getekend door licht -donker, heeft altijd iets mysterieus en speelt het zich af in een droomwereld, een wereld die hij leerde kennen door zijn wandelingen langs de kust, vaak bij valavond.

Onze communieprentjes hadden altijd een sfeer van vroomheid. Ik vond ze heel mooi om de argeloosheid en de onschuld die de kinderen uitstraalden. Pas later kwam ik te weten dat het ontwerp van Gustave Van de Woestijne was.

▲ Jan van Eyck - Kanunnik van de Paele

Als de naam van Rik Wouters valt, valt ook die van Nel, zijn Muze en grote liefde, die hij talloze keren heeft geschilderd, schetsmatig en in kleurvlakken. Soms lijken zijn doeken onafgewerkt, maar dat is precies de grote charme ervan omdat het accent dan valt op de essentie : Nel aan het strijken, Nel dromerig, Nel lezend...Soms schildert hij een zelfportret met hoed en sigaret en in een coloriet dat aanleunt bij het Brabants fauvisme. Hij sterft amper 33 aan kanker.

Frans Masereel was een houtsnijder van formaat, bevriend met de Franse Nobelprijswinnaar en pacifist Romain Rolland en met Stefan Zweig. In zijn werk toont hij zich vechter tegen sociaal onrecht en tegen de oorlog.

We zijn in de 20^e eeuw terechtgekomen. Er is geen sprake meer van -ismen die mekaar opvolgen, de Russische revolutie en twee wereldoorlogen hebben de wereld veranderd. We krijgen een smeltkroes van kunstenaars die niet meer tot een bepaalde school of richting horen, maar die hun eigen weg gaan. Een soms verrassende selectie.

Het wereldbeeld van Roger Raveel is dat van de nieuwe figuratie en speelt zich af in zijn landelijke achtertuin met betonnen muurtjes, wasdraad en een volledig wit vlak of een spiegel. Soms neemt hij reële objecten in zijn doeken op. En vergeten we zijn kapel in Machelen niet die hij als agnosticus omschiep tot een devote ruimte vol symboliek.

Wie het momenteel aandurft figuratief te schilderen moet na eeuwen al een bijzondere kijk of invalshoek hebben. Zoals Luc Tuymans die eigenzinnig, maar rechtop rechtaan de wereldoorlog, ons koloniaal verleden en de ziel van bepaalde historische figuren blootlegt en die stap voor stap de wereld weet te veroveren met tentoonstellingen in New York, de Tate Gallery in Londen en de biënnale van Venetië.

Zoals Michaël Borremans wiens werk verstild en tijdloos overkomt, maar dat eigenlijk onwezenlijk is en mysterieus en het midden houdt tussen ironie en tragedie. En vaak moeten we goed toekijken om de dubbele bodem te zien.

Zoals Octave Landuyt, een duizendpoot, schilder, graficus, en ontwerper van juwelen.

Hij gaat eigenzinnig zijn weg en vindt inspiratie in droom- en waanbeelden, in dood en verval. En vaak gaat er van zijn werk een dreiging uit.

Ook sommige plekken nodigen uit. Ik denk aan het kasteel van Gaasbeek waar ik ooit een collectie zwart-witte koppen van Sam Dillemans van o.m. Borges, Rilke, Maria Callas, Mozart e.a. verstild bekeek en probeerde achter de expressieve koppen de gekwelde psychè te ontdekken.

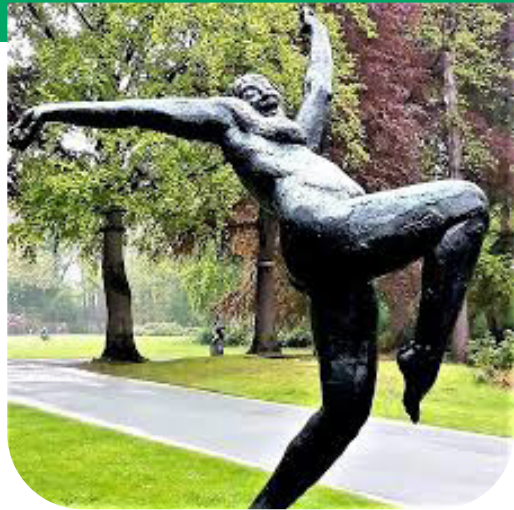
Of aan het S.M.A.K. in Gent, het museum van onze kunstpaus Jan Hoet die omstreden was, maar toch een pioniersrol heeft gespeeld door jonge mensen te stimuleren en in zijn museum een panorama te bieden van de tendensen in de actuele kunst.

Of de intimiteit van het Caermersklooster in het Gentse Patershol waar ik ooit kennis maakte met het werk van Dan Van Severen dat uitging van geometrische motieven als vierkant, cirkels, ruiten en diagonalen in wit en grijs om uit te komen bij de kruisvorm die in zijn eenvoud staat voor ingetogen en meditatief.

En geen betere plek voor het werk van Berlinde De Bruyckere waar het lichaam zijn schraalheid, eenzaamheid en broosheid toont met ongewone materialen als doeken, huiden en dekens, materialen die afdekken van een wrede wereld, maar ook beschermen. Een confrontatie die kan schokken, maar ook fascineren.

Zo zijn we bijna ongemerkt bij de beeldhouwkunst terecht gekomen. Het beste overzicht biedt ons het Middelheim in Antwerpen waar de beelden in hun natuurlijke omgeving het best tot hun recht komen. En wij misstaan niet tussen grote heren als Rodin, Giacometti en Moore.

Ik denk aan Roel D'Haese die vooral bekend is om zijn grillige, instinctieve en dreigende metaalsculpturen en voor ons Aalstenaars door het beeld van Jan de Lichte als eerbetoon aan L.P. Boon. Aan "Het zotte geweld" van Rik Wouters die zich liet inspireren door de Amerikaanse

▲ Rik Wouters - Het zotte geweld

danseres Isadora Duncan. Aan het beeld van Lode Craeybeckx, burgemeester van Antwerpen en grote bezieler van het Middelheim door Vic Gentils een assemblage met een open hoofd, de kop van de socialistische voorman en de romp als toga van de advocaat.

Rik Poot is de man van het monumentale met de mens en het dier als symbool van de ongerepte natuur. Hij is eigenzinnig, trekt zich van nieuwlichters niets aan en staat altijd aan de kant van de kleine man.

Oscar Jespers is vooral bekend door de houtsneden die hij maakte bij "Bezette Stad" en het grafmonument voor Van Ostaijen op het Antwerpse Schoonselhof.

We sluiten onze wandeling af met Panamarenko, de man die in de ban was van denkbeeldige vliegtuigen, helikopters, onderzeeërs en de vleugelslag van insect en vogel.

Ik denk onwillekeurig aan da Vinci en aan Icarus die de hemel wou bestormen. "Ik boots niet na, zei Panamarenko, ik ben een uitvinder en vind dat poëzie"

NINOVE ZONDAG 29 MEI 2022

DAENSDAG

WEGENS RESTORATIEWERKEN VAN
DE SINT-MARTINUSKERK IN AALST
GAAT DE DAENSMIS DOOR IN DE ABDIJKERK VAN NINOVE

*Het thema van de Daensdag in Ninove is
het verhaal van de Roelanders,
medestichters van de Christene Volkspartij*

In de jaren 1880 ontstond in Ninove en omgeving een sterke stroming van christelijk, Vlaamsgezinde en antisocialistische intellectuelen en middenstanders. In 1891 stelde een van hen, Jan Baptist van Langenhaecke uit Appelterre zich kandidaat bij de provincieraadsverkiezingen tegen de kandidaat van de conservatieve-katholieke Bewarende Vereeniging. Hij kreeg de steun van vrienden en oud-leerlingen, die meetings hielden en pamfletten uitgaven onder de titel Klokke Roeland. Hij werd verkozen. Zijn medewerkers besloten daarop hun sociale en democratische strijd met vernieuwde moed voort te zetten en ze gaven een weekblad uit dat ze de titel van hun pamfletten gaven. Het weekblad verscheen voor het eerst op 6 september 1894.

10u30 Kerkplein – Inhoudiging erfgoedbord Daens in Denderland “Klokke Roeland”

11u Abdijkerk – Dankviering omwille van de mannen en vrouwen zoals Priester Daens

Voorganger Alexander Vandaele,
pastoor van de Sint-Corneliusparochie van Ninove, hij houdt tevens de homilie.

Organist Eric Vernaillen

Dirigent Rudy Baron,
Het koor van de Sint-Corneliusparochie zingt o.m. **“Het lied van de Groenen strik”**

Na de misviering receptie in ‘**D’oase d’Abdij**’ tegenover de hoofdingang van de Abdijkerk.

FEESTPROGRAMMA 2022

Rederijkerstentoonstelling

Stedelijk museum Aalst 't Gasthuys - 23 april tot 7 september

Toonmoment en proclamatie poëziewedstrijd scholen

Vrijdag 13 mei, 20u, 't Katrientje

Feestweekend 600 jaar Catharinisten & Rederijkerscongres

Zaterdag 11 juni

Vanaf 14u

- Wagenspelen op de Grote Markt met Rederijkerskamers De Catharinisten, De Lelie, De Waag, Sinte Barbara, Theater Prikkel, Hoger Op
- Middeleeuws dorp met re-enactment groep op de Grote Markt
- Randanimatie met Alkuone, Troubadours...

Vanaf 21.30u

- Katrienen lasershow op stadhuisgevel
- Katrienenlied op de beiaard
- Spectaculaire evocatie met lasershow en 600 vuursterretjes

Zondag 12 juni 2022

- Middeleeuws dorp met re-enactment groep op de Grote Markt
- Rederijkerscongres met academische zitting in Utopia

AALST, ZONDAG 21 AUGUSTUS 600 JAAR CATHARINISTEN IN AALST

*Rederijkerswandeling met bezoek tentoonstelling
"Ontstaan en geschiedenis van de Rederijkerij in Aalst"*

Start wandeling om 13u30 – Visit Aalst op de Hopmarkt (toeristische dienst)

Wandeling met gids door het centrum van Aalst.

15u – Geleidbezoek aan tententoonstelling in het 't Gasthuys (stedelijk museum)

Inschrijving, tot en met 15 augustus, verplicht via

GSM: 0485/79.24.91 of mail: vicky.dewolf@hotmail.com

Kostprijs € 5.00

Overschrijven op rekeningnummer van het Priester Daensfonds:
betaling geldt als inschrijving

Plaatsen beperkt tot max. 25 deelnemers

AGENDA

DAENSDAG

Ninove, zondag 29 mei 2022 11u in de Abdijkerk, Kerkplein

Daensmis in de Abdijkerk (O.L.V Hemelvaart kerk)

Voorganger Alexander Vandaele, pastoor van de Sint-Cornelisparochie.

Vooraf om 10u30 inhuldiging erfgoedbord op het kerkplein

Lees meer op pagina 30 van dit nummer.

KRANSNEERLEGGING AAN HET DAENSMONUMENT

Aalst, dinsdag 14 juni 2022 om 15 uur Werfplein

Korte herdenking op overlijdensdatum Priester Daens 115 jaar geleden.

7DE POETISCH-MUZIKAAL DAENSMOMENT

Aalst, zondag 26 juni 2022 om 16u Sint-Annakerk

Van 16 u. tot 18 u in de Sint-Annakerk, Boudewijnlaan, Aalst

Lees meer op pagina 5 van dit nummer.

REDERIJKERSWANDELING

MET BEZOEK TENTOONSTELLING CATHARINISTEN

Aalst, zondag 21 augustus 13u30 vertrek Visit Aalst Hopmarkt

Lees meer op pagina 31 van dit nummer.

HERDENKING AAN HET GRAF VAN ADOLF EN PIETER DAENS

Aalst, zaterdag 1 november 2022

Om 10 u. bijeenkomst aan de ingang van de stedelijke begraafplaats,

Leo de Bethunelaan, Aalst

10DE PRIESTER DAENS VREDESLOOP

Aalst, zondag 13 november 2022